

## **Helena Allahwerdi**

### **Alpha-jaosto**

## **Delta Kappa Gamma Suomen osasto Alpha jaoston vanhus projekti**

### **”Ikäihmisten hyvän elämän puolesta”**

#### **Tavoitteet**

- Vastuullinen kansalaistoimija
- Ennaltaehkäisevät toiminnot, palvelut ja niiden kehittäminen
- Yksinäisyyden ja syrjäytymisen estäminen

#### **Lähtökohtana**

Suomen perustuslaki - kansalaisen oikeudet, ihmisoikeudet, EU:n LLL-ohjelman suositukset (Long Life Learning) - elinikäinen oppiminen ja osaaminen

#### **Ikäihminen oppijana, osaajana ja tiedon jakajana**

Taustaa: Ikäihminen on laiminlyöty oppijana. Hän oppii ja osaa. Hän voi täydentää omia pintojaan. koulututtua uudestaan, pysyä ajan hermoilla, tehdä selvityksiä ja tutkimuksia. Hän voi auttaa ja tukea nuorempia oppimaan. Jos ikäihminen ei uskaltaudu tulemaan palvelukeskukseen tai kouluihin, hänen luokseen voidaan mennä.

Avainkäsitteitä: tiedon jakaminen, sukupolvien välisen muurin murtaminen, uusi yhteisöllisyys, historia vanhan ihmisen kokemuksina

#### **Ehdotuksia, aloitteita ja suosituksia vuoden 2008 aikana toteutettavaksi**

a) Yleissivistävän koulun ja ammatillisen koulun ovet avataan ikäihmisten osallistumiselle opetukseen silloin kuin eri kursseilla ja opintokokonaisuuksissa on tilaa.

b) kehitetään kaikkiin opetusmuotoihin sosiaalisia projekteja, jossa lapset ja nuoret tutkivat suomalaisuuden ja paikkakunnan historiaa keräämiensä ikäihmisten elämäntarinoiden perusteella ( teemoja: paikkakunnan historia, työn historia, perheen historia, roolin muuttuminen, asuminen, terveydenhoito, vapaa-ajan vietto, vanhan ihmisen muotokuva digitaalisesti ja mahdollisesti maalaamalla....)

#### **Kaiken ikäisten yhteinen yhteiskunta**

Taustaa: Palautetaan ikäihmisille ne oikeudet, jotka häneltä on otettu pois kun hän siirtyi eläkkeelle ja hänen asemansa huononee taloudellisesti verrattuna työikäisten oikeuksiin. Ikäihmiset maksavat jo veroina yhteiskunnan heille suunnatut palvelut. Tämän lisäksi kaikista palveluista on vielä eri maksut riippuen eläkkeen määrästä ja varallisuudesta.. Verotus on kovempaa kuin työssä olevilla 5-9% + kalliimmat terveyden hoitomaksut. Ikäihmisiä ei oteta mukaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Ikäihmisiltä riistetään heidän yhteiskunnallinen vastuunsa ja ihmisarvoinen identiteettinsä. Kuntien vanhuspoliittisissa strategioissa huomioidaan lähinnä ikäihmisten marginaaliryhmät hoitotyön kohteina.

#### **Ehdotuksia:**

- c) Ikäihmiset ovat täysivaltaisina edustettuina kaikissa niissä julkisen sektorin elimissä, joissa heidän asioitaan käsitellään.
- d) Ikäihmisten verotus palautetaan tasa-arvoiseksi työssäkävijöiden kanssa
- e) Taitettu indeksi poistetaan.
- f) Järjestötoiminnassa ikäihmisille sama asema kuin muillekin järjestön jäsenille -oikeus vastuuseen ja itsenäiseen toimintaan. Eläkeläiset eivät ole pelkästään holhouksen kohteita, joiden palveluista kaikilla tasoilla rokotetaan roimasti.

#### **Ikäihminen liikkujana**

Taustaa: Ikäihminen tarvitsee julkisen liikenteen palveluja ja palveluseleitä voidakseen osallistua aktiivisesti yhteiskunnan kaikkeen toimintaan. Esteenä ovat liian kalliit julkisen liikenteen kertamaksut ja yleensä liikkuminen

Avainkäsitteitä: Alennettu julkisen liikenteen vuosikortti ja kulttuuripalvelukortti

#### **Ehdotuksia:**

- g) Julkisen liikenteen alennusliput kaikille senioreille 70+ ( vuosikortti, joka oikeuttaa liikkumiseen muulloin kuin ruuhka-aikana)
- h) Annetaan senioreille 200 € arvosta kulttuuripalvelukortteja

#### **Ikäihminen terveydenhoidon asiakkaana**

Taustaa: Paraneeko terveyden ja vanhusten hoidon laatu kunnallisen henkilökunnan palkankorotuksilla? Kuinka monta uutta virkaa palkankorotukset tuottavat ja miten hoidon laatu tehostuu? Ihmisen ikääntyessä luonnollisesti myös ruumis rapistuu, syntyy uusia sairauksia. Ikäihmisestä tulee 80 vuotta täytettyään vähitellen monien erilaisten lääkkeiden avulla elävä.

Hoitoapua, ruokapalveluita, siivousapua jne. mahdollisesti tarvitaan kotona.

Avainkäsitteitä: ikäihmisten ennalta ehkäisevät vanhuspalvelut, terveyden huolto ja sairauksien hoito, kuntoutus

#### **Ehdotuksia**

- i) Geriatrisen poliklinikan perustaminen

Jokaiseen terveyskeskukseen perustetaan tai lääkärin työtehtäviä järjestellään siten, että jokaisella ikäihmisellä on kunnallisen

terveyden hoidon piirissä oma geriatriaan perehtynyt asiantuntija, lääkäri, jolla on aikaa paneutua ikäihmisen monien sairauksien hoitoon ja ennaltaehkäisyyn. Nämä sairaudet ovat todellisia, niitä voidaan hoitaa ja sairauksien etenemistä voidaan hidastaa. (geriatrinen poliklinikka?)

j) Ehdotetaan, että alueellisia hyvinvointiryhmiä täydennetään eläkeläisten, 3.iän edustuksella.